1893 - 1963
70-ий РІК ВИДАННЯ
І СЛУЖБИ СВОЄМУ НАРОДОВІ ТА ПРАВДІ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: "SVOBODA", 81-83 GRAND ST. JERSEY CITY 3, N. J.
HENDERSON 4-0237
HENDERSON 4-0807
УНСоюз: HENDERSON 5-8740
Тел.: в Ню Йорку: BARCLY 7-4125
УНСоюз: BARCLY 7-9337

РІК LXX. Ч. 170. | 15 ЦЕНТІВ — 15 CENTS | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 6-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1963 | TWO SECTIONS (SECTION 1) | No. 170. VOL. LXX.

ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ НАЙМЕНУВАВ РАДУ ЗАЛІЗНИЧНИХ АРБІТРІВ

Вашингтон. — Президент Кеннеді 5-го вересня наименував трьох невтральних членів семичленної Ради Арбітрів, яка, згідно з ухвалою Конґресу з 28-го серпня цього року має вирішити спір між залізничниками та власниками залізничних компаній. Рішення це буде обов'язкове для обидвох сторін і воно відноситься до справи затруднення непотрібних залізничних робітників т. зв. паліячів, та скількости робітничих бриґад, які обслуговують їзди. Спір цей триває 4 роки між 200 000 залізничників, що є зорганізовані в п'ятьох спілках, та між всіма залізничними компаніями. До Ради Арбітрів належать по два члени від власників залізниць та залізничних робітників і три невтральні члени, яких мали вибрати заінтересовані сторони, а що вони не могли цього зробити, то Президент наименував на невтральних членів трьох фахівців - знавців робітничих взаємин Бенджеміна Аарсона з Каліфорнійського університету, Джеймса Дж. Гілі з Гарвардського університету та Ральфа Т. Сюварда з Вашингтону, який буде головою Ради Арбітрів. Залізниці хочуть звільнити з праці 32 000 непотрібних їм робітників та тим способом заощадити річно майже — $ 600,000,000. Робітничі спілки є проти того і твердять, що поважне число цих робітників є потрібне, щоб збільшити безпеку на залізницях. Залізничі компанії хочуть зменшити число робітників, які працюють в ремізах та на стаціях. Ця справа заторкує коло 19 000 варстатів праці. Коли Рада Арбітрів визнає, що дійсно є тепер затруднені зайвні робітники, тоді вона мусітиме знайти спосіб, як будє найлегше зліквідувати ті робітні становища та винагородити тих залізничників, що мали б втратити працю. Наименована Рада Арбітрів має до 20 днів почати працю і до дальших 60 днів повинна повідомити про вирішення спірних проблем. Рішення її має обов'язувати 60 днів по його оголошенні. Інші спірні спірні справи між робітниками і працедавцями мали б вирішати самі заінтересовані сторони в безпосередніх переговорах. Коли б вони не могли порозумітися до 24-го лютого 1964-го року, то залізничі компанії матимуть право змінити реґулямін праці, а залізничники зможуть страйкувати. 6-го вересня секретар праці Віллард Вірц скликає Раду Арбітрів і буде присутній на ній під час того, як ухвалюватимуть процедуру переговорів. Рада Арбітрів, крім трьох невтральних членів, має ще таких делеґатів від робітництва: Г. Е. Ґілберт — голова Братства Паліячів і Р. Ґ. Донелк — містоголова Братства Кондукторів; від залізниць до Ради Арбітрів входять: Дж. Е. Вульф — голова Крайової Робітничої Конференції, і Г. В. Найт — містоголова Пенсилвенійської Залізниці.

Президент підписав закон про реорганізацію резерви

Вашингтон. — Президент Кеннеді 4-го вересня підписав закон, згідно з яким зорганізована буде служба в резерві. Новий закон вимагає, щоб ті юнаки, які зголосяться до служби в резерві, відбули принаймні 4-місячну активну службу, під час якої вони вишколюватимуться б. Пізніше вони мусіли б ще доповнювати свій вишкіл при кінцях тижня та на вакаціях влітку впродовж 6-ох років. В деяких випадках активний вишкіл міг би тривати навіть 18 місяців, це залежить від того, яким спеціялістом мав би бути резервіст. Давніша програма вишколу резервістів вимагала 6 місяців активної служби і 8-річного додаткового вишколу під час кінців тижня і вакацій.

Сенатська підкомісія вирішує справу острова Елліс

Вашингтон. — Сенатська Підкомісія в справах міжурядових відносин вирішила 4-го вересня відкласти справу острова Елліс під Ню Йорком до січня 1964-го року. Голова цієї підкомісії сенатор демократ із стейту Мейн Едмунд С. Мескі заявив, що треба відкласти вирішення долі цього острова тому, що треба докладно запізнатися з пляном створення нового парку на узбережжі стейту Ню Джерзі. Цей плян міг би охопити і остров Елліс, який мав би бути частиною великого відпочинкового проєкту під Ню Йорком. Нюйоркський сенатор республиканець Джекоб Джевітс хотів би, щоб створено великий парк із островів Елліс, Свободи та узбережжя Ню Джерзі. Департамент Внутрішних Справ чекає на проєкт в цій справі. Доля острова Елліс не є вирішена від 1955-го року, коли там зліквідовано іміґраційний центр. Кілька разів хотіли той острів продати на публічній ліцитації, але ніхто не давав відповідної суми. Найвища сума одної нюйоркської спілки виносила $ 2,700,000.

ЗДА обмежили подорожі громадян до В'єтнаму

Сайгон. — Американський уряд видав розпорядок, що обмежує подорожі американських туристів, членів родин військовиків і цивільних урядовців у Південному В'єтнамі та бизнесменів. Сталось це у зв'язку з тамошньою непевною політичною ситуацією і все ще існуючим там винятковим станом. Водночас американські чинники у Сайгоні признають, що їх надії на внутрішній переворот, який відсунув би від влади шефа політції Нго Дінґ Нгу і його дружину — промоторів репресійної політики та ворожих Америці осіб — не здійснилися і не мають великих шансів на здійснення. Тому Америка примушена співпрацювати далі з режимом Нго Дінґ Дієма із Нго Дінґ Нгу, як головною фігурою того режиму. Нго Дінґ Дієм заявив, що він сам рішає про всі справи, а його названий брат заперечив, наче б він мав „політичні амбіції". Американські керівні чинники — твердять у Сайгоні — не хочуть самі стосувати силу у відношенні до уряду Нго Дінґ Дієма ,щоб не провокувати закидів „колоніялізму". Водночас з французького боку заявляють, що Франція не критикує Америки за її політику у Південному В'єтнамі і не старається виперти відтіль американців, а тільки звертає увагу на можливість остаточної розв'язки в'єтнамської проблеми — на базі з'єднання і невтралізації В'єтнаму.

Адміністраційні й технічні проблеми можуть припинити лет до Місяця

Вашингтон. — Директор Проєкту Аполло д-р Брейнерд Голмс 31-го серпня зрезиґнував із свого становища тому, що Крайова Аеронавтична і Космічна Адміністрація іґнорувала його та звертались безпосередньо до аґенцій, які підлягали д-рові Голмсові. Д-р Голмс добився був того, що йому мали підлягати три центри, які працюють для програми Аполло: центри в Гюстоні, Тексас, Гантсвіллі, Алабама і в Кейпі Канаверал, Флорида. Але пізніше д-р Голмс побачив, що заступник адміністратора Космічної Адміністрації Роберт Сіменс звертається до окремих центрів, непоінформувавши про це д-ра Голмса. Внаслідок резиґнації д-ра Голмса темп праці над проєктом Аполло сповільнився, і треба було повідомити, що пробний лет довкола Землі, в якому мали взяти участь астронавти, і який мав тривати цілий тиждень вже в березні 1965 року зможе відбутися аж при кінці 1965-го року, або аж на початку 1966-го. Офіційно повідомили, що відкладення лету відбулося з технічних причин, але деякі урядові особи твердять, що тут завинило і те непорозуміння в адміністрації, яке спричинило те, що д-р Голмс покинув урядову працю і відійшов до приватного бизнесу.

Американські компанії інвестують за кордоном $3.6 більйонів

Ню Йорк. — Американські промислові компанії запляновали в цьому році інвестувати у фабрики, фабричне устаткування та в різні інші власності суму $3 600 000 000, на 8% більше, як в 1962-му році. В 1964-му ті самі компанії проєктують витратити на закордонні інвестиції тільки на 1% менше, як в цьому році, а в 1965-му році видатки мали б становити $3 500 000 000. Найбільші американські інвестиції є в державах Европейської Економічної Спільноти. В 1959-му році вони виносили $157 000 000, а тепер становлять понад $500 000 000. Нафтова промисловість від 1957-го року втратила на закордонні інвестиції понад один більйон долярів, але від 1961-го року найбільшу суму на інвестиції за кордоном вкладають фабриканти промисловці.

У липні ц. р. американці закупили на рати товарів на суму $5,106,000,000

Вашингтон. — Рада Федеральної Резерви стверджує, що в липні цього року американці купили на рати товарів на суму $ 5,106,009000. Це є новий рекорд в цій ділянці, бо ця сума є на $ 501,000,000 більша від росту в місяці червні. В липні американці сплатили рат за давніше куплені товари на суму $ 4,605,-000,000. У сімох місяцях цього року кредит на рати збільшився пересічно на місяць на $ 5.5 більйона, а в минулому році на $4,700,000,000. Американці винні були за закуплені на рати консумційні товари "суму $50,800,000,-000. Економісти сподіваються, що і в дальших місяцях цього року буде збільшений торговельний рух, хоч може не в такому темпі, як в липні ц. р.

Директор ФБІ Гувер про впливи зорганізованого злочинного світу

Вашингтон. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Едґар Гувер заявив у місячному бюлетені з вересня ц. р., що злочинець Джозеф Валяччі склав такі зізнання про організацію Коса Ностра та інші злочинні аґенції, які свідчать про те, що злочинцям вдалося за допомогою грошей і погроз мати вплив на деякі міські ради, промисловців, робітничі професійні організації, а навіть і суди. „Підземні королі злочину виросли до такої сили, казав Гувер, що стали панівним чинником на крайовій сцені. Вони послуговуться крадіжками, недозволеними закладами, лихварством, вимушеннями, шантажем і вбивствами". Деякі злочинці мають великі багатства і мають впливи на різні підприємства.

Помер Олександер Засядко, кол. заступник прем'єра СССР

Москва. — 5-го вересня ц. р. помер тут на 53-ому році життя внаслідок серцевої атаки Олександер Федорович Засядко, доктор технічних наук, донедавній заступник прем'єра СССР і до останнього часу голова Державної науково - економічної ради при Раді міністрів СССР. Народжений 1910-го року в Горлівці на Донбасі в сім'ї шахтаря, Засядко з юнацьких років працював слюсарем в шахтах Донбасу і потім, закінчив Донецький гірничий інститут, уже як інженер і начальник шахти в Донбасі. З 1939-го року перейшов на працю в наркоматі вугільної промисловости ССР і добився становища міністра вугільної промисловости в СССР. В 1956-57 роках був міністром вугільної промисловости Української ССР. Після скасування цього міністерства в 1957-му році Засядко перейшов до Москви на працю в Держпляні СССР і в 1958 році був назначений на заступника прем'єра, на якому то пості залишався до листопада 1962-го року.

ВІЦЕ - президент ЗДА Линдон Б. Джансон, який відбуває тепер поїздку доброї волі по північних державах Европи, був під час свого перебування у Швеції гостем королівської родини. На фото: Линдон Б. Джансон (перший з правого боку) проходжується в саді королівського замку в Софієро із шведським королем Густавом і королевою Люїзою.

В південній Кореї арештовано вдруге кол. генерала-прем'єра

Сеул. — У вівторок 4 вересня ц. р. військова жандармерія, виказавшись наказом за підписом заступника шефа штабу південно-корейської армії ген. Кім Кей Вона, арештувала у шпиталі колишнього героя Корейської війни, генерала Сонґ Йо Чанґа, і відвезла військовим амбулянсом. Ген. Сонґ Йо Чанґ ... 1951 р. в Америці 45 років, був військовим ... і потім прем'єром в уряді військової хунти, яка прийшла до влади в південній Кореї в 1961 році. Однак він виступив з уряду і почав виступати з критичними заявами на адресу голови військової хунти, генерала Чунґ Гі Парка, як диктатора, що загрожує свободі Південної Кореї, за яку ведено криваву війну. В кілька днів після такої заяви його арештовано генерала Чанґа під закидом — несправедливих розстрілів тому 13 років! Після інтервенції американських чинників, з якими ген. Сонґ Йо Чанґ зберігає дуже добрі зв'язки, бувши ... в Коледжі Генерального Штабу в Двенворті в Канзасі. Повторне арештування ген. Чанґа має намене політичне підложжя з уваги на його опозицію проти кандидатури генерала Чунґ Гі Парка на президента Південної Кореї.

Об'єднані Нації стверджують невдачу їхньої мирової місії в Ємені

Об'єднані Нації. — Генеральний секретар Об'єднаних Націй У Тант ствердив в минулу середу у своєму першому звіті до Ради Безпеки, що вислана з початком липня ц. р. місія ОН до Ємену, щоб перевірити тамошню ситуацію і завести мир на базі попорозуміння, до якого дійшли Об'єднана Арабська Республіка, Савді Арабія і теперішній республіканський режим в Ємені, що та місія зазнала в своїх заходах невдачу. За згаданим порозумінням Об'єднана Арабська Республіка погодилася відкликати з Ємену свої війська, вислані туди для підтримки республіканського перевороту проти тамошнього короля Мохамада аль-Бадра в користь слухняного Єгиптові Абдуллаха аль-Саляла. Савді Арабія погодилась в такому випадку припинити свою допомогу єменським роялістам. Тепер виявляється, що Об'єднана Арабська Республіка, відкликавши кілька тисяч війська з Ємену, вислала туди нові частини, так, що тепер має в Ємені 20.000 вояків. Крім того — за пресовими вістками, промовчуваними у звіті У Танта, в Ємені перебувають коло 900 совєтських вояків, між ними пілоти, які на совєтських МІҐ-ах, переданих Об'єднаній Арабській Республіці, переводять налети проти вірних скиненому королеві племен, як теж на прикордонні савді - арабські оселі, звідкіль висилається поміч тим племенам. Савді Арабія і Об'єднана Арабська Республіка зобов'язалися заплатити кошти місії ОН в Ємені на 2 місяці. Цей термін вже минув.

Пакистан не хоче відмовитись від близьких зв'язків з Пейпінґом

Равальпінді. — Триденні наради заступника державного секретаря Джорджа Болла з керівними пакистанськими державними мужами в столиці Пакистану скінчилися — твердять газети — невдачею і вказують, як на доказ, на факт, що не появився взагалі ніякий офіційний комунікат про ті відвідини. Однак однаково американська, як пакистанська сторони підкреслюють, що Пакистан виконує свої обов'язки, які пов'язані з його членством в прозахідньому Південно-східньому азійському пакті (СЕАТО) та з двобічного оборонного союзницького договору з ЗДА. Пакистан — чимало — надалі залишається членом тих союзів, але — „не вирікається своєї закордонної політики". Пакистанська заява не уточнює, в чому та політика полягає, але західні коментатори з'ясовують її, як наближення до комуністичного Китаю у відповідь на збросння Америкою Індії, з якою Пакистан має затяжний конфлікт за Кашмир. Оце саме наближення Пакистану, союзника ЗДА, до Пейпінґу, спричинило подорож Болла. Джордж Болл конферував знову про можливості компромісового полагодження конфлікту з Індією за Кашмір за посередництвом Америки, але пакистанські державні діячі, приймаючи в принципі те посередництво, висловили сумнів, чи нові переговори з Індією доведуть до успіху, з уваги на недавню гостру й непримиренну заяву індійського прем'єра Неру. Джордж Болл відлетів з Пакистану до Португалії, та мав вернутись до Вашингтону в суботу 7 вересня.

ПЕЙПІНҐ ОСКАРЖУЄ МОСКВУ У ЗМОВІ В ПРОВІНЦІЇ СІНКІЯНҐ

Гонґ Конґ. — Конфлікт між Совєтським Союзом і Комуністичним Китаєм знову загострився. Комуно - китайське радіо закинуло совєтському урядові, що той зумисне допустив весною минулого року на свою територію тисячі китайців, щоб нацькувати їх до змови проти місцевого правління в кордонній провінції Сінкіянґ, зокрема в області Ілі. Цю провінцію окупувала була царська Росія в 70-их рр. минулого сторіччя і хоч в 10 років пізніше китайці „відкупили" її в Росії за 9 мільйонів рублів й інші концесії, проте завжди змагались там російські і китайські впливи. Як виглядала оця ніби остання змова Совєтів і як китайські комуністи ударемнили її — в китайській радіо - передачі не сказано. Проте в тій радіопередачі сказано, що розбіжності в міжнародному „соціялістичному" таборі осягнули небувалий до цього часу ступінь гостроти та що зокрема відносини між Пейпінґом і Москвою дійшли над „беріг розриву". Цей гострий тон характеризує започаткування серії статтей, приготованих спільно керівним щоденником в Пейпінґу „Сжмін Іх Пао" та офіційним партійним журналом „Гунґ Чі", при чому ті статті поширює негайно державна пресова аґенція Гшінґуа. Ото ж перша з тієї серії статтей описує початок совєтсько - китайських диспонансів і оскаржує большевиків, що вони спричинили ті дисонанси і пізніше їх загострення. Конкретно, китайські комуністи закидують Хрущову ,що він напружив співпрацю в „соціялістичному" міжнародному таборі своїм виступом із „розвінчанням Иосифа Сталіна на 20-му партійному конґресі, своєю співпрацею з „ренеґатською клікою Тіта" „намаганням здавити „самостійницький" рух у Польщі в 1956 р. та первісним угодівством у відношенні до мадярської „контреволюції". Китайські комуністи твердять, що щойно під їх впливом і за їх порадами Совєти здавили танками мадярську революцію, бо спершу Москва ніби була готова „виректися" Мадярщини у користь „контрреволюції". Цікаво, що коли китайські комуністи мадярського комуністичного прем'єра Імре Надя, що його згодом большевики арештували і розстріляли, тавроють, як контрреволюціонера, то вони підтримують польського Гомулку, що оперся натискові Хрущова. Китайські комуністи в названому керівному щоденнику і офіційному журналі закидують одверто російським большевикам, що ці останні „злигалися з імперіялізмом проти соціялізму, з З'єднаними Державами проти Китаю і з ренеґатською клікою Тіта проти братніх марксо-ленінських партій".

Ізраїль вдоволений вислідом свого процесу з Сирією в Раді Безпеки

Єрусалим. — Ізраїльський міністер закордонних справ Ґолда Маєр заявила, що Ізраїль вдоволений вислідом на раді і голосування в Раді Безпеки Об'єднаних Націй у зв'язку з його скаргою проти Сирії, зголошеною 20 серпня ц. р., дармащо СССР заклав „вето" проти зголошеної Америкою і Британією резолюції. Ізраїль вдоволений, що Мішана Військова Комісія ОН для перемир'я на Середньому Сході під головуванням генерала Одда Булла потвердила ізраїльську скаргу, що з сирійського боку зроблено засідку на двох ізраїльських неозброєних молодих "селян і вбито їх та що поставлено під сумнів сирійське оскарження, наче б 15 ізраїльських танків вмаршували були на сирійську територію. Ізраїль не привадається вагн до совєтського „вета", задоволившись фактом, що американськобритійська резолюція таврувала Сирію за те вбивство двох ізраїльських селян та що 8 членів Ради Безпеки, голосували за, а Марокко присідналося до неґативного голосу Совєтів. Водночас Ґолда Маєр заявила, що Ізраїль прихиляється до заклику президента Ради Безпеки і готов негайно обмінятись з Сирією полоненими. Ізраїль має 10 сирійських вояків, а Сирія 11 жидів, в тому числі рибалок, схоплених на Галилейському озері. Зате Сирія не дала ще відповіді щодо виміни полонених.

СССР плянує подорож на Місяць за три до п'ять років

Будапешт. — Мадярський журнал „Льобого" подає широкі дані про приготування однаково З'єдинених Держав, як Совєтського Союзу до „здобуття Місяця". За даними того журналу Совєти переведуть вже в наступному році вислання безособового „космічного корабля" довкола Місяця, а висад залоги на Місяці плянується на роки 1966 - 68. Комуно-мадярський журнал твердить, що коли американські астронавти висадяться на Місяці наприкінці цієї декади, то вони знайдуть вже там совєтську „станицю". Подорожі совєтських астронавтів в сателітах „Восток ІІІ, ІУ, У і УІ" буцім-то розв'язали проблему паралельних „космічних кораблів", чи навіть сполучення їх. Пробний лет американського штучного сателіта „Аполло" з залогою, у програмі „здобуття Місяця" мав відбутися в березні 1965 року, але тепер ніби-то пересунений на 9 - 11 місяців на пізніше, кошт на 7 мільйонів долярів. Британські фахові чинники обраховують, що Совєти вишлють свою експедицію на Місяць не швидше, як за 5 років, але ці обрахунки можуть бути фальшиві. ЗДА ані СССР не признаються, що вони переводять перегони у приготуваннях виправи на Місяць, але загальне переконання таке, що такі перегони дійсно йдуть та що СССР в цій випередив Америку.

В АМЕРИЦІ

● Нюйоркський адвокат Рой М. Кон оскаржений у кривоприсязі і в діях проти справедливої праці суду. Він старався, щоб суд не судив чотирьох його клієнтів, які замішані були в нечесні трансакції біржовими акціями. Рой Кон відомий тим, що був 10 р. тому як прав. дорадник республиканського сенатора Джозефа Мек Карті, який очолював підкомісію в справі протиамериканської діяльности. 36-річний Кон каже, що він не є винен, і що це мститься на ньому федеральний прокуратор Роберт Морґентав, який минулого року програв вибори як демократичний кандидат.

● В канадійській Партії Соціяльного Кредиту настав розкол, внаслідок якого та партія, яка мала 24 посли в Палаті Громад втратила те значення, яке вона могла мати в такій ситуації, коли уряд в партії лібералів прем'єра Лестера Б. Пірсона не має більшости і зажди шукає підтримки в менших партіях проти головної Консервативної Партії під проводом Діфенбейкера.

● Летун Мілтон О. Томсон випробовує літак машину М-2, яка не має крил, і яка є призначена на те, щоб нею можна було з космічних просторів злітати вниз на Землю. Цю машину М-2 літаком везуть високо вгору, звідки летун Томсон на ній злітає вниз. 3-го серпня він робив спуск із висоти 13,000 стіп.

● 79-річний провідник Соціялістичної партії в ЗДА Норман Томас заявив на партійній конвенції у Вашинґтоні, що соціялісти не можуть влпинути на те, хто мав би бути наименований на кандидатів із обидвох партій, тому вони не повинні витрачати на це своєї енергії. Він гадає, що республиканці не мають виглядів на вибір свого президента, бо Кеннеді легко може бути перевибраний. Томас в роках від 1928 до 1948 кандидував на президента від Соціялістичної партії і діставав пересічно по одному мільйонові голосів.

● До Оттави в Канаді прибув перший заступник прем'єра СССР С. А. Борисов, якій переговорювати з канадійським міністром торгівлі Мічелем Шарпом про поновлення совєтсько - канадійського торговельного договору.

У СВІТІ

● Англійські газети звернули увагу на велику конференцію, що відбулася в Скотленд Ярді з участю суперінтендента Томаса Батлера, який особисто керує розшуками за винуватцями нападу на поштовий поїзд, коло-то пограбовано понад 7 мільйонів долярів. В Лондоні поширились поголоски, що поліція ось-ось арештує головних винуватців і віднесе більшість пограбованих грошей.

● Копітан Ренцо Делі Ефеєтті, командант відділу італійських поліцистів на мотоциклах, які проводили авто Папи Павла VI з літньої резиденції Кастель Гандольфо до Риму, наїхав в одному моменті з-позаду на авто Папи. Мотоцикль перевернувся і названий капітан вилетів із сідла, але тільки легко потовкся. Автомобілеві Папи і самому Папі нічого не сталось. Після приїзду до Ватикану Папа дякував усім ескортуючим поліцистам.

● Голова громади південих в'єтнамців у Парижі — д-р Фам Ґуі Ко, лікар, заявив із заклином до Америки, щоб вона перестала підтримувати президента Нго Дінґ Дієма, встановила тимчасове правління та розписала вибори, які напевно дадуть перевагу антикомуністичним демократичним кандидатам.

● Італійська поліція арештувала 43-річного Джованні ді Пеорі, якого вважають за лідера підпільно - злочинної організації „мафії" на Сицилії. Поліція від двох місяців веде енергійну кампанію проти тієї злочинної організації.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25.—Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.5;0 three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік — $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. — В Джерзі Сіті і закордоном: — На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. — Для членів У. Н. Союзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Чеки і mony orders виставляти на: "Svoboda"

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Критика Пентагону

Промова останнього шефа морських операцій, адмірала Джорджа В. Андерсона, на форумі Клюбу Крайової Преси у Вашинґтоні в минулу середу 4-го вересня цього року, заслуговує на особливу увагу з різних аспектів. Передусім ця промова важлива, як голос відважної, одвертої критики на адресу внутрішньої політики Департаменту Оборони, себто Пентаґону. Очевидно, адмірал Андерсон не торкався ніяких справ оборони країни, а говорив про систему урядування в Пентаґоні, виразно таврукючи нібито упривілейовану позицію цивільних дорадників секретаря оборони та урядовців, при чому відсувається на задній плян фахові поради і опінії військовиків. Джордж Андерсон порушив ще ширшу проблему: що ґрає головну ролю у вирішних історичних моментах — бюджетові й технічні обрахунки, роблені цивільними людьми, ба навіть характер зброї, винайденої і удосконаленої в лябораторіях і фабриках, чи — людина, командир, вояк із найвищими моральними й фаховими кваліфікаціями? Тому Джордж Андерсон застерігся, що він не бере під сумнів глибокого патріотизму, фаховости і добрих замірів критикованих осіб, але бере під сумнів саме оту систему, яку вони проводять.

Критика ніколи не подобається тим особам, на чию адресу вона звернена. І тому можна припускати, що промова адм. Андерсона знайде відповідний відгук у Президента і секретаря оборони Роберта МекНамари. Проти цього останнього зверталися вже не раз закиди, що він зосередив „диктаторську" владі в Пентаґоні у своїх руках, оточившись довіреними цивільними особами, і недолюблює одвертих думок військовиків. Робертові МекНамарі, колишньому директорові фабрик Форда, всі признають небуденні прикмети технічно - організаційного фахівця, дуже добре ознайомленого з американським важким промислом, що працює на оборону, і людини великої працездатности, рішучости й витривалости. А втім, МекНамара був у центрі критики, як особа, що схвалювала цензурування публічних виступів активних військовиків і таки, всупереч домаганню Конґресу, не допустила до виявлення тих цивільних осіб із Департаменту Оборони, які цензурували антикомуністичні промови генералів. МекНамару гостро критикували також за надто авторитарне вирішування: кому приділяти великі замовлення на військові літаки й інші роди зброї. В поінформованих колах уважають, що адміралові Андерсонові саме й не продовжено реченця перебування на становищі шефа морських операцій тому, що він відважно критикував рішення секретаря оборони в справі розвитку і продукції літака типу ТФЕкс („Тайґер Файтер, Експеріментел"). Після 10 років військової кар'єри адмірал Андерсон димісіонував і прийняв запропоноване йому становище амбасадора в Портуґалії. Саме напередодні виступу в Клюбі Крайової Преси його заприсяжено на тому новому становищі. Можна подивляти його цивільну відвагу, що характеризувала той виступ, даромацо дискусійним є питання, чи державний урядовець в чинній службі повинен публічно — хоч би й справедливо — критикувати керівні державні чинники й таким чином сприяти опозиції.

Взагалі ж така промова, як Джорджа Андерсона, можлива тільки в системі тієї вийняткової свободи слова, яка існує в З'єдинених Державах. Ні в одній іншій країні світу немає такої свободи і ніде так, як тут, не шанують конструктивної критики, як необхідного чинника у правильному вирішуванні контроверсійних проблем в усіх ділянках державного життя.

Під знаком недостач і невдач

У Советському Союзі, як і в інших країнах світу, з місяцем вереснем почався новий шкільний рік. Сорок два мільйони дітей в СССР, юнаків і юначок, повернулося на шкільні лавки чи щойно почало вчащати до шкіл. З цього приводу советські газети були переповнені останнім часом статтями й матеріялами про початок нового року, про великі завдання, які стоять перед школами і перед молоддю. В усіх цих писаннях раз-у-раз підкреслювано вищість совєтського шкільництва над „капіталістичним" в різних країнах Заходу, зокрема його „всенародність" і успішність застосовуваної в ньому виховної „соціялістичної" методи.

Проте, не так уже блискуче стоять справи із шкільництвом в СССР. Подекуди це прославлюване шкільництво опинилося перед непоборними труднощами, які ставлять під знак запиту навіть можливість успішного навчання.

Так, наприклад, у друкованих українською мовою часописах „Радянська Україна", „Молодь України" та ін., поряд із захопленими статтями з приводу нового шкільного року, почали з'являтися алярмуючі голоси про невиконання плянів з виданням підручників. Подібні „зриви" у забезпеченні школярів не тільки підручниками, але й такими необхідними для навчання речами, як зошити й олівці, мають місце не лише в Україні. Московська „Комсомольская Правда" зчинила алярм з приводу того, що шкільних підручників не вистачить в Російській СФСР навіть на одного з кожних трьох учнів. Інші газети друкували скарги вчителів на те, що підручники, правда, друкуються, але вони будуть готові щойно в травні 1964-го року, значить, тоді, як 1963/64 шкільний рік буде вже кінчатися. Знову ж у Воронізькій області учні мають всього лише 200 000 олівців, замість потрібних мільйона. Бракує також зошитів і шкільних одностроїв.

Перед дошкульними труднощами стоїть совєтське шкільництво не лише в ділянці забезпечення шкіл і учнів потрібними для навчання речами і матеріялами. В ще критичнішій ситуації опинилася справа навчання і виховання молоді внаслідок проведеної у 1958-му році шкільної реформи, якою запроваджено примусову працю по фабриках і колгоспах для середньо- і високошкільної молоді. Як показують оцінки самих таки совєтських спеціялістів від виховних справ, висліди цієї „реформи" були досить прикрі: молодь знеохочується до праці в промисловості і сільському господарстві, вважаючи ту працю за примусову, за неприємну конечність, яку треба так-сяк відбути, щоб мати право на дальше навчання в школі. В багатьох випадках ця реформа значно обнизила рівень знання учнів. З поставленого ініціяторами цієї реформи завдання — скасувати різниці між умовою і фізичною працею — нічого не вийшло: вони залишилися, а то й поглибилися. Не дала також проведена реформа сподіваної користи для промисловости та сільського господарства. В багатьох випадках учнів треба було вишколювати чи перевишколювати для роботи, і, поки вони набували якогось досвіду, треба було вже вертатися до школи. В загальному реформа була здійснювана здебільша формально, при пасивному спротиві вчителів і учнів, який починає виливатися подекуди в активний опір, що ставить під знак запитання всю існуючу навчальну систему в Совєтському Союзі.

Такі в загальному головніші аспекти нового шкільного року в СССР. Дійсність в освітній ділянці дуже далека від підмальованої на рожево писанини авторів передових статтей у совєтській пресі.

М. Чировський

НА ГОСПОДАРСЬКІ ТЕМИ

Оптимізм у поглядах на стан американської економіки знову став перемагати, підкріплений такими політичними, соціяльними й господарськими подіями, як договір про частинну заборону атомових експериментів, мирний перебіг маршу на Вашинґтон і недопущення законною дорогою до залізничого страйку, який міг би спаралізувати народне господарство. Тож політичні акції президента Кеннеді, які останнім часом досить низько впали, знову піднеслися.

Зростання економіки ЗДА, яке виявилося з кінця господарської рецесії 1961 і 1962-го років, триває вже тринадцять місяців. І, за словами головного економіста Індустріяльної Конференційної Палати, це зростання, мабуть, охопить один із найдовших періодів відносного просперитету у мирних часах за останніх сто років.

Дотепер найдовший період зростання економіки в час миру припадав на 1933-1937 роки: тривав тоді 50 місяців. А другий з черги, що тривав 37 місяців, припадав на 1945-48 роки.

„Хронічність" оцього нинішнього зростання треба пояснювати передусім стабілізаційними заходами Уряду. Воно бо вже два рази загрожувало заломанням, коли переходило в стан „передишки", або імпасу, про що інформували ми раніше у циклі цих статтей на сторінках „Свободи".

Хоч індекс індустріяльного процесу за останній тиждень обнизився, він все таки куди вищий, як був рік тому.

Цілість продукційного процесу досягнула 87% повної технічно - виробничої спроможности. Це доволі високий відсоток, хоч такий рівень використання технічно - виробничих можливостей американської народної економіки осягнено ще в 1957-му році. Але варто тут додати, що по рецесіях 1949-го і 1954-го років вершком ринкового розгону були 92 і 94 відсотки. Тобто сьогоднішнє положення не є ідеальним.

Зростання у сталевому виробництві, цьому основному показникові господарського клімату, є високо потішаючим фактом. Продукція сталі доходить до 108 000 000 тонн, — на 10% більше, як було в 1962-му році.

Одночасно з розгоном на ринку чути, проте, прикрий гомін нової хвилі інфляції. Тож, не зважаючи на задовільні зиски підприємств і зростаючий продажевий обсяг оцей гомін інфляційної хвилі непокоїть.

Від квітня по серпень ціни на різного роду товари підвищились більше, як на 1%. Передусім підвищились ціни на сталь, алюміній, будівельні паперові плити і машинерію. Також зросли ціни на споживчі товари, як м'ясо, морожені овочі і ярина, цукор і одяг.

Загальна небезпека інфляції і господарський ріст приведуть, очевидно, до того, що справу обниження податків відсунуть. Та й Конґрес все ще неохоче ставиться до цієї справи. Можливо, що прийдуть тільки деякі податкові полегші для підприємств, щоб засхотити їх власників збільшувати інвестиції.

Ще гіршим є положення ЗДА на зовнішніх ринках. Перша половина року принесла для Америки найбільші від часу закінчення світової війни долярові втрати. У великій мірі — внаслідок відпливу долярових девіз на міжнародні ринки американський дефіцит у платничому балянсі осягнув рекордової висоти. Щоб якось у цій справі зарадити, в Конґресі обговорюється проєкт закону про оподаткування продажу чужих торговельних паперів.

Ніби кращою є позиція торговельного балянсу Америки: ЗДА скріпили свою конкуренційну силу, і їм тепер легше конкурувати з іншими країнами. Американський експорт зростає, а в західньоевропейських державах робітничі платні і ціни в інфляційній спіралі підносяться куди скоріше, як у ЗДА.

Одначе, твердять експерти, американцям не вільно з цього вдовольнятися і присипляти свою чуйність, бо, не зважаючи на зростання цін закордоном, майже всі країни, що конкурують з Америкою в той або інший спосіб, також поважно піднесли свої експорти: Англія — на 6 відсотків, Японія — на 8.7, Німеччина — на 4.6, Франція — 9, Італія — на 8, а Бельгія з Люксембурґом — на 6. В таких обставинах американський експорт повинен поважно збільшити свій відсотковий і пропорційний ріст.

Непевність економічного положення приводить до щораз більшого втручання Уряду в господарські справи, внаслідок чого загострюється дискусія між „проґресивними" і „консервативними" економістами. Хоч відсунення небезпеки залізничого страйку урядовою, законною дорогою свідчить про необхідність публічної контролі над приватними інтересами.

Світ капіталу і світ праці всяким способом намагалися не допустити до примусового арбітражу, як законного засобу полагодження конфліктів на ринку праці. Але кінець-кінцем до цього прийшло, і проблема залізниць змусила Конґрес прийняти принцип арбітражу. Отже, створено прецеденс не абиякої ваги.

Як колись, у 1886-му році, самі залізниці спровокували перший закон чисто економічного характеру і довели до створення т. зв. Міжстейтової Комерційної Комісії, так у 1963-му році спричинились залізниці до того, що примусовий арбітраж став дійсним засобом полагодження конфліктів. Тож скорше чи пізніше в усіх ключових ділянках народного господарства, в яких страйки можуть спричинити загальнонаціональну матеріяльну втрату, паралізуючи певну частину народного господарства, примусовий арбітраж стане „бичем Божим" для еґоїстичних інтересів капіталу чи організованої праці. До таких ділянок належать, зокрема, виробництво сталі, видобувна промисловість, торговельне мореплавство, оборонна індустрія і авіяція.

Закон про примусовий арбітраж зродився виключно з вини еґоїстичних інтересів підприємців, які не хочуть або не вміють поставити громадський інтерес понад приватний, як також із зловживання погрозами збоку робітничих спілок.

Космічна мова

Яким способом зможемо ми порозумівися з мешканцями інших плянет, якщо колись буде нав'язаний контакт з розумними істотами, що, можливо, існують у всесвіті?

Учені твердять, що це не фантазія, і що порозумітись з ними теоретично можливо. Мало того, є вчені, які спеціяльно працюють над розв'язанням цієї складної проблеми.

Ці вчені вважають, що підставою космічної мови може бути тільки математика. Усюди, у всій системі Всесвіту, діють ті самі фізичні закони. Ті самі хемічні первні-елементи становлять цеглинки, з яких створено Всесвіт; світло рухається з такою самою швидкістю в мряковинні Андромеди, і в нашій галактиці-Чумацькому Шляху. А раз фізичні закони ті самі, то такі самі можуть бути й засади одержування та передавання інформацій, якими могли б послуговуватися всі розумні істоти, що живуть у Всесвіті.

Якийсь час тому широко відомий був проєкт нав'язати контакт з мешканцями плянети Марс. Автори цього проєкту пропонували повідомити марсіян про те, що на Землі живуть люди, з допомогою збудованого десь на сибірських просторах величезного яскраво освітленого трикутника, який „пояснював би" Пітагорову теорему.

Деякі вчені пропонують розмови із космосом розпочати передаванням звуків порядкових чисел: один сиґнал, два сиґнали, три сиґнали і т. д. Викладом основ математики починається видана недавно книжка про космічну мову. Автор цієї книжки голляндський учений Ганс Фройденталь створив новий термін — „лінкос", тобто „лінґвістика космосу". Він запевняє, що „лінкос" — тільки абстрактна схема мови, а не її конкретне опрацьовання. Як звуки кожної мови різняться від самої мови, так „лінкос" різниться від конкретної поставни радіосиґналів або світляних блисків. Коротко, це має бути щось на зразок телеграфних знаків. Автор підкреслює, що ще дуже багато праці треба прикласти, щоб порозумітися з істотами з інших світів. Але він переконаний, що ті істоти щодо розумового розвитку, принаймні, дорівнюють розумовому розвиткові людей на землі, і то найвидатніших їх представників.

Живемо на початку ери космічних летів. Уже тепер люди почали готуватися до відвідин Венери та Марса, але ще невідомо, чи на тих плянетах існує життя. Про подорожі на інші плянети можемо покищо тільки мріяти. Проте, є інші способи познайомитися з нашими космічними братами. Хто знає, можливо, що ще в 20-му столітті пощастить людям нав'язати двобічний зв'язок з іншими світами нашої галактики. Для них може придатися „лінкос", якщо до того часу вчені не опрацюють якоїсь іншої, досконалішої космічної мови.

З інших джерел надходять інші проєкти. Один з таких проєктів передбачає можливість переговорів з гістьми із Всесвіту з допомогою гіпнози. Медіюм з якоїсь плянети може зрозуміти навіяну йому думку без слів, а тоді вже переказати цю думку своїм братам їхньою мовою. Таким способом, вважають деякі учені, можна передавати думки без спільної мови. Очевидно, дедалі більше буде з'являтися нових і відмінних проєктів, особливо, коли з'явиться реальна в них потреба.

М. Т.

Михайло Прокопів

ПО 56 РОКАХ — НА УКРАЇНІ

(11)

В Донецьку один совєтський службовець розповів мені про ті сторінки шахтарського життя, про які не говорили нам у шахтарському клюбі. Від нього я довідався, що умови праці шахтарів дуже різні: в модерно улаштованих шахтах Донбасу вони кращі, але в сотнях інших шахт, що виглядають так, як виглядали в царських часах, робітникам приходиться працювати дуже тяжко. Так само він ствердив, що неоднакова й заробітна платня шахтарів. У деяких промислових осередках, як, наприклад, у Донецьку, вона вища, але поза Донецьком дуже низька. Бували випадки, що шахтарям - пенсіонерам зменшували їхні пенсії майже на половину. В багатьох шахтах робітники почали були організовану боротьбу за покращання умов праці і збільшення платні, але їхні ж таки профспілкові керівники оскаржили їх у контрреволюції і в намаганні підірвати совєтську економіку. Приходило навіть до сварок і ударів шахтарів із директорами, в яких шахтарі сміливо обстоювали свої права і відкрито нарікали на те, що вони і їх родини не мають ні відповідних мешкань, ні змоги придбати одяг чи взуття, а натомість мусять жити в злиденних, неопалюваних приміщеннях і спати на ліжках без матраців.

Відвідини Харкова

21-го червня виїхали ми з Донецька до Харкова, так і не одержавши змоги побувати в шахтах і побачити на власні очі, як вони влаштовані і як іде в них праця. Виїхавши о 8-ій годині вечора, ми прибули до Харкова на другий день о год. 6:15 ранку. На залізничому двірці нас зустріли представники „Інтуриста" і завезли до готеля.

Готель „Харків", куди нас перевезли автобусами, п'ятиповерховий, досить добре влаштований і навіть із віндою-елевейтером, хоч та вінда така мала, що частіше приходилося нам ходити по сходах пішки.

Помившися й поснідавши, ми пішли оглядати місто. Зустічалися нам у Харкові ті самі сцени, що й по інших містах. Усюди жінки працюють на тяжких роботах, може ще й більше, як в інших містах, лунає російська мова, усюди під крамницями довгі черги. На всі наші звернення нам відповідали російською мовою — і в готелі, і по крамницях, і на вулиці. Вивіски і написи здебільша українські, але є багато також російських. Увесь час з нами ходили наші „ангели хоронителі", що про людське око виступали нібито як фотографи чи кореспонденти якихось газет. Вони не відступали від нас ні на крок, увесь час прислухалися, що ми говоримо, негайно підходили до нас, коли ми пробували до когось заговорити, вимагали від деяких наших туристів, щоб хвалили все совєтське, і зараз ті похвали записували.

Після того, як ми оглянули центральну частину Харкова, „інтуристники" почали возити нас по різних дільницях міста, показувати музеї, бібліотеки, школи, університет. Усе те гарне, але багато цікавого ми там не побачили.

Харків робить те саме враження, що й інші совєтські міста. Проходячи через один із парків, ми бачили, що й там при такій чоловічій роботі, як кошення трави, працювали включно жінки. Я підійшов до одної з тих жінок і запитав, чи можна з нею поговорити. Вона відповіла по-російськи „пожалуйста", і я запитав, чому в Харкові, що славиться своїми фабриками, не вживають до кошення трави у парках механічних косарок, а косять, як колись, ручною косою, і до того ж це роблять жінки. Жінка відповіла мені дотепно, що совєтський уряд мусить найперше кубинцям будувати їхні фабрики, а Єгиптові якусь там греблю, а вже тоді почне виробляти механічні косарки для совєтських громадян. Далі вона сказала, що заробляє 30 рублів на місяць. В розмові була дуже обережною і на прощання попросила, щоб я розповів в Америці, як добре людям жити в Совєтському Союзі.

Недалеко від місця, де ми созмовляли, працювали жінки мулярі. Від них ми довідались і про їхні заробітки, такі ж низькі, як і в інших містах, від 35 до 50 рублів місячно, і дізналися також, що мусять вони так тяжко працювати тому, що мають дітей, і їм треба заробити на харчі й одежу для них. Одна із жінок сказала просто: „Біда всього навчить".

Декілька осіб із нашої групи мали нагоду відвідати місцеву церкву. Вона дуже бідна, але людей в ній повно, не тільки старих, але й середнього віку і навіть дітей. Багато людей горнеться на Україні до церкви, бо вона єдина їх душевна потіха і розрада. Під церквою було багато калік і старців, здебільша ветеранів другої світової війни. Були й жінки - старчихи з малими дітьми, що простягали руки, прохаючи копійки. Усі люди в церкві бідно зодягнені.

23-го червня нас розділили на дві групи. Одна частина лишилася в місті, а другу повезли до колгоспу „Україна". Я поїхав з другою групою. З нами їхали і наші „хоронителі" — усі ті „кореспонденти", „фотографи" і, крім них, ще й дві поводаторки з „Інтуриста".

● **Нікіта Хрущов** глузував під час свого перебування з візитою в югославського Тіта — з віри в позамогильне життя взагалі та китайців зокрема. Він заявив, що коли китайці переконані, що після смерти підуть до неба, то він — Хрущов — може постачити їм ракети, щоб вони мерщій перенеслись з Землі до неба і не робили тут пакостей.

● **Китайські комуністи** виступили з новою лайкою на адресу Москви: що вона підписавши з ЗДА і Британією атомовий договір і дозволивши, щоб той договір підписав також Вільний Китай, що має свій осідок на Тайвані (Формозі), тим самим визнала тезу „імперіялістів" про існування двох Китаїв.

Володимир Соловйов

ЛЕГЕНДА ПРО АНТИХРИСТА

(V)

Професор Ернст Павлі

Провідник евангелицьких учасників ради був найученіший німецький теолог, професор Ернст Павлі. Це був худий, старий чоловік, середньої ваги, з величезним чолом, гострим носом і гладко голеним підборіддям. В його очах був особливий, добродушний погляд. Професор Павлі раз-у-раз затирав руки, струшував головою, погрозливо стягав брови і випинав губи; коли він робив так, його очі блищали і він видавав глухі, уривчасті звуки: зо! нун! я! зо альзо! На цю оказію зав'язав професор білу краватку і вбрався в довгий клерикальний сурдут з кількома медалями.

Екуменічна нарада

Церемонія відкриття справляла найбільше враження. Дві третини величезного храму, присвяченого „об'єднанню всіх культів", були заставлені лавками для учасників ради, а одна третина була зайнята високою плятформою. На цій плятформі стояло два трони, один для імператора і другий, нижчий, для великого чародія — кардинала і імперського канцлера; поза ними були ряди крісел для міністрів, придворних і державних секретарів, а також довгі ряди крісел по боках для невідомої цілі. Учасники вже відправили свої релігійні церемонії в різних церквах, і відкриття ради мало бути цілковито світське. Коли імператор увійшов із своїм почетом і великим чародієм, а оркестра заграла „марш об'єднаного людства", що його прийнято як імперський міжнародний гимн, усі присутні підвелися і, вимахуючи своїми капелюхами, тричі голосно викрикнули: „Віват! Гурра! Гох!" Імператор, стоячи біля свого трона і з маєстатичною великодушністю простягуючи вперед свою руку, промовив приємним і дзвінким голосом:

Слова Антихриста

„Християни всіх віровизнань! Мої підвладні і брати! Від початку мого володіння, яке Всемогутній поблагословив такими чудесними і славними ділами, я не мав ні одної нагоди бути невдоволеним з вас; ви завжди виконували свої обов'язки вірно і сумлінно. Але цього не досить для мене. Моя щира любов до вас, дорогі брати, прагне взаємности. Я бажаю, щоб ви, не з почуття обов'язку, але з серця відчутою любов'ю визнали мене, як вашого провідника у кожній праці, розпочатій для добра людства. І так, в додатку до того, що я роблю для всіх, я хотів би наділити вас особливими ласками. Християни, що міг би я вчинити, щоб зробити вас щасливими? Що можу я дати вам, не як моїм підвладним, але як братам і співвірним? Християни, скажіть мені, що найцінніше для вас у християнстві, щоб я міг звернути свої зусилля до того?"

Він замовк і ждав. По святині пронісся глухий шепіт. Папа Петро, гаряче жестикулюючи, вияснював щось тим, що були довкола нього. Професор Павлі струшував головою і цмокав губами. Старець Іван, схиляючись до східнього єпископа і до сивого ченця, спокійно говорив до них низьким голосом. Підіждавши декілька хвилин, імператор звернувся до ради тим самим ласкавим голосом, хоча тепер у ньому можна було запримітити ледве відчутну іронію:

„Дорогі християни, я розумію, як це важко для вас дати пряму відповідь. Я хочу допомогти вам у цьому. На нещастя, ви порозколювались на різні секти і партії з часів непам'ятних, і можливо ви вже не маєте спільної цілі. Але якщо ви не можете погодитись між собою, я маю надію внести погодження між усі ваші партії, виявивши до вас усіх рівну любов і рівну готовість задовольнити правдиве бажання кожного. Дорогі християни! Я знаю, що для більшости вас найцінніша річ у християнстві, це духовий авторитет, який дає воно своїм правним репрезентантам — не задля їхньої власної користи, природно, але задля загального добра, бо такий авторитет є основою правдивого духового порядку і моральної дисципліни, що потрібні кожному.

„Дорогі брати - католики! О, як добре розумію я ваш погляд і як хотів би я знайти підтримку для своєї влади в авторитеті вашого духового голови! Щоб ви не вважали цього за порожню балаканину і запобігання, я урочисто заявляю: згідно з моєю автократичною волею, головного єпископа всіх католиків, Папу Римського, відтепер привертається до римського престолу з усіма правами і привілеями, що їх будь - коли надали йому мої попередники, починаючи від імператора Константина Великого. А все, що я бажаю від вас, це — серцем відчуте визнання мене за вашого єдиного оборонця і патрона. Хай усі ті, що вважають мене за такого в своєму серці і сумлінні, підійдуть сюди". І він указав на порожні крісла на плятформі.

Папа протестує

З радісними окликами — „Ґраціяс аґімус! Доміне, сальвум фак маґнум імператорем" майже всі князі Католицької Церкви, кардинали і єпископи, більшість світських вірних і більше як половина монахів ступили на плятформу і, віддавши низький поклін імператорові, зайняли свої місця. Але внизу, посередині залі, випростаний і непорушний, як мармурова статуя, сидів на своєму місці Папа Петро Другий. Усі, що оточували його, були на плятформі. Але проріджені ряди монахів і світських замкнулись довкола нього, утворивши вузький перстень і стримуваний шепіт доходив звідтіль: „Нон превалєбунт, нон превалєбунт порте інферні".

Глянувши із здивованням на непорушного Папу, імператор підніс свій голос ще раз:

„Дорогі брати! Я знаю, між вами є деякі, що цінять найбільше в християнстві його священну традицію, старовинні символи, старовинні гимни і молитви, ікони і ритуали. І що на ділі може бути дорогоціннішим для релігійної свідомости? Тож знайте, дорогі, що нині я підписав статут і призначив велику суму грошей на світовий музей християнської археології в нашому славному імперському місті Константинополі з наміром збирати, студіювати і зберігати всі реліквії церковної старовини, особливо східньої. Я прохаю вас вибрати завтра з-поміж вас комітет, щоб обговорив зі мною заходи, яких треба вжити, щоб сучасні способи, звичаї і обичаї життя якнайбільше достосувати до традицій і розпорядків святої Православної Церкви. Брати - православні! Хай ті, що схвалюють цей мій почин і щиросердечно можуть назвати мене своїм справжнім паном і провідником, підійдуть до мене сюди!"

ОБОВ'ЯЗОК КОЖНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРОМАДИ, УСТАНОВИ І ОРГАНІЗАЦІЇ — ВИСЛАТИ СВОЇХ ПРЕДСТАВНИКІВ ДО ВАШИНГТОНУ В ДЕНЬ ДЕДИКАЦІЇ ПЛОЩІ ПІД ПАМ'ЯТНИК ШЕВЧЕНКОВІ, — 21-ГО ВЕРЕСНЯ 1964 РОКУ.

ПРО МАЛЯРСЬКУ ШКОЛУ Л. КУЗЬМИ В НЮ ЙОРКУ

Оноді на цих сторінках ми читали статтю маестра О. Стратичука про методи й значення музичного виховання дітвори. Стаття повчала, що дитина, якій дано музичну освіту, збагачується духово, координується її духові функції, отвирається перед нею позаматеріяльний світ глибоких і шляхетних відчувань, а врешті хорониться її перед некорисними впливами зматеріялізованого і морально здеправованого оточення. Правильно зробив Стратичук, що вказав в тій же статті на подібні виховні користі, що їх дає і мистецько-пластичне виховання.

Вивчання баченої природи методами малярських спостерігань, відкриття на кжоному кроці містерійних пов'язань ліній, кольорів і площин, що їх подибуємо на кожному кроці навіть в найбільше „немальовничому" предметовому оточенні, розсовує перед нашими духовими очима завісу перед світом ідей, світом хвилюючих абстрактних якостей, заклятих наче б то, в звичні, банальні форми матеріяльного світу.

І ось, коли наш загал починає належно оцінювати благодатний вплив музики як виховного чинника, судячи по доволі численних записах дітвори до наших музичних шкіл, то, на жаль, не доводиться сказати цього про доцінювання мистецько-пластичного виховання.

Рік-річно малярська школа мистця Любомира Кузьми влаштовує свої річні заключні виставки праць молоденьких і заавансованих адептів малярського куншту, рік-річно яскраво демонструє ріст їхніх талантів і дозрівання в умовах дуже правильних навчальних методів нашого талановитого мистця. Кажу дуже правильних, бо впровадкування адепта в світ мистецької проблематики повинно строго балянсувати йому потрібні знання і розвиток вмілостей бачення та закріплювання баченого в матеріялі зі зберіганням усіх прикметностей індивідуального бачення і закріплювання, що у кожної людини є інші.

На річних заключних виставках школи Л. Кузьми глядач з правдивим признанням оглядає експонати групи наймолодших, бо в них найкраще бачиться, з якою ніжною вважливістю і просто любов'ю вирощує Божі обдарування маленьких маестрів їхній учитель по лінії їхніх зацікавлень та своєрідностей світосприймання.

Останній передвакаційний показ, влаштований в приміщенні школи в Народному Домі в Ню Йорку, дав нагоду його відвідувачам зробити, між іншими, ще одне цікаве спостереження. А саме, що між працями групи найстарших адептів вже подибуємо твори, що могли би зависнути на виставах образів професійних мистців. Безумовно В. Барка, пані Кузьма-Мирошниченко та Сушків стануть вже на шлях свобідного самовияву, що на ньому мистець має що показати і вміє передати творчу візію.

Всім трьом молодим мистцям помітно передав Кузьма одну рису власного таланту: вникливого, сказати б філософічного спостерігання природи і прагнення очуднювати свої спостереження не ремісничим трюкажем, який так дратує у „модерних" недоуків, тільки глибоким творчим хвилюванням і солідним опануванням малярського ремесла.

Це єдине, „накинене" Кузьмою своїм учням, ґарантує їм спроможність без затрати власної особовости, свобідно шукати дальших самовиявних шляхів в найширшому віяльці формальних напрямків: від імітативного реалізму до абстракціонізму та безпредметности.

В. Ласовський.

Виставка праць учнів мистецької школи Любомира Р. Кузьми

У мистецькій малярській школі, яку провадить у Ню Йорку мистець Любомир Р. Кузьма, відбулася виставка праць, виконаних учнями в шкільному році 1962-63. Виставка була відкрита в домівці школи в Укр. Нар. Домі в Ню Йорку від 16 до 23 червня 1963 р. Вона обіймала коло 200 експонатів, більшу частину яких творили малюнки, а решту — рисунки і графіка. Помітна була велика різнородність праць, від дитячого примітиву через шкільні малюнки з природи і моделі до дбайливо випрацьованих композицій заавансованих студентів. Можна було також бачити декілька праць абстрактного характеру, хоч в основному ця школа опирається на солідній студії реалістичних і композиційних підстав малярства.

Всіх учасників виставки було 20. У групі дітей виставляли: Олесь Мстиль, Оксана Куйбіда, Люба Кметик, Адріян Каратницький, Стефан Марко, Зірка Глоба, Ксеня Глоба, Ліда Андрусишин, Леся Дума, Павло Чарський, Христина Роговська, Юрій Сєрант; у групі молоді: Ірина Кіпа, Андрій Стець; у групі старших: Ліда Грицан-Сушків, Стефанія Мирошниченко, Василь Барка, Дарія Кастів, Галина Мирошниченко, Олена Гердан.

Лл.

Вінчання Патриції Коцюбайло з ляйтенантом Юрієм М. Савчаком відбудеться у Філядельфії

Пані і пан Василь Коцюбайло з Філядельфії повідомляють, що вінчання їхньої доньки Патриції з ляйтенантом п. Юрієм Мироном Савчаком, сином пані і пана Романа Савчака, також із Філядельфії відбудеться 7-го вересня 1963-го року о годині 4-ій по полудні в Катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії. Прийняття відбудеться зараз після вінчання в Мек Калістерс. Подружжя мешкатиме в ФортіБреґґ, Північна Каролайна, де ляйтенант Савчак служитиме в летунській армійській дивізії.

Панна Коцюбайло народилася у Філядельфії, де здобула в Університеті Темпел титул бакалавра. Вона вчила англійської мови і соціяльних наук у Філядельфії, давніше брала участь в студентських організаціях та працювала в УККА. В 1962 році її вибрали на Міс Глен Спей в оселі „Верховина". Вона є членкою 45-го Відділу УНСоюзу.

Ляйтенант Савчак народився у Львові, до Філядельфії прибув в 1952 р. Від юнацьких років працював у Пласті. Здобув бакалавреат механічної інженерії в Технологіч. Інституті Дрекселя. Він є діяльним в українських студентських організаціях і був віце-президентом СУСТА. На дозвіллі грає на піяно і в тенніс і здобув третє місце на змаганнях на Союзівці. Він є членом 430 Відділу УНСоюзу.

„Невольник" на Оселі ім. О. Ольжича в Лігайтоні, Па.

24-го серпня український театр з Філядельфії під кермою Володимира Шашаровського відіграв під відкритим небом на Оселі ім. О. Ольжича п'єсу М. Кропивницького „Невольник".

Стільки офіційного повідомлення. Та не про це хочеться говорити, ані про саму високомистецьку гру акторів на сцені, бо в головних ролях грають відомі та передові актори українських сцен. Мені хочеться віддзеркалити враження самої штуки та її постановки на присутнього глядача.

Не одному глядачеві доводиться бачити ту п'єсу в різних постановках. Бачив він її на сцені професійних великих театрів, на маленькій сцені сільської читальні чи просто на імпровізованій сцені сільської стодоли — клуні. Не одному доводилося і „грати ролю" колись на тих сценах.

Але то не є те, що пересічний глядач бачив і пережив в Лігайтоні. Присутніх глядачів, а було їх 300 осіб, можна поділити на тих, які пам'ятають рідний край, на тих, які тут родилися і не знають української сценічної культури ані народнього побуту та слабо володіють українською мовою або й навіть її не розуміють, та молодь і дітей.

Та бачив я, що всіх їх чарувала дія та її особлива постановка на фоні старезних сосон, берез та буків під зоряним небом, серед нічної лісової тиші. Інакше, як на сцені визирала побіч старої верби біла українська хатина. Правдива ніч, правдива ватра, а кругом козаки. Все те своєю реальністю серед природи діяло на глядача. Всі мов приковані, зачаровані переживали акцію вичаровану мистецькою грою акторів та чаром літньої ночі серед лісової природи.

Перша група глядачів вдивлялася в ту вичаровану країну їхньої молодости і їм здавалося, що вони десь там за „семи горами, за семи ріками" та здавалося, що повернули до них роки буйної молодости.

Другу групу чарувала акція самої п'єси, гра акторів, культура української сцени, український побут.

Молодь і діти, яким може вперше довелося бачити український театр, сиділи, слухали й поглинали щось їм нового, щось невідомого, щось іншого, як їм доводиться щоденно оглядати й слухати.

Коли скінчилася вистава й померкли прожектори, то бачив я, як секретно струшував сльозу старокрайовий лікар, який потім мені говорив, що вже не пам'ятає, коли плакав, а тут народжений духовний достойник казав, що все те, що тут проходило є гарне і шляхетне, але не знає, чому йому стало так сумно на душі. Молодь американська українського походження із захопленням заявила, що вона не знала, що українська дівчина вміє так щиро та вірно любити. Накінець один позвелличник ковбойських фільмів висловив свою опінію що це краще було б, коли б козаки прямо від ватри від'їхали верхом на правдивих конях.

Я від себе додам, що величою шкодою для нашої громади було б, коли б слідуючого літнього сезону всі українські оселі й табори, ідучи слідами Оселі ім. Ольжича не дали нагоди українському театрові з Філядельфії та іншим театральним групам продовжувати цю виховну й корисну працю головно для нашої молоді.

д-р Богдан Левицький

З НАШИХ БУДНІВ

ЖОВТА НЕБЕЗПЕКА

Після вакаційної передишки був оце перший раз на політичному перелазі в клюбі „Лиса Микити" і запримітив там основну зміну фронту: червона Москва перестала бути нашим ворогом ч. 1, — її місце зайняв червоний Пейпінґ. Словом — була, ото, червона небезпека, аж раптом пожовкла...

— Так, так, панове, Джінґісхан гряде! — сказав драматично пан меценас і закусив яйцем „натвердо". — В 1975-му році буде на світі кругло мільярд китайців! Мільярд! — ви розумієте, панове, що я кажу?.. Це означає, що жовтий вулькан мусить експльодувати і кудись та лява з нього покотиться, прошу панів...

— На Індію! — підповів пану меценасові помічник бартендера й поставив перед ним свіжу пляшчину „Гайнікера".

— Колего, — скартав його лагідно пан меценас, — ви робите добрі дрінки, справно увихаєтесь за бароею, але в політиці ви, вибачайте на слові, нуля. Якого дідька будуть пхатися голодні китайці до голодної Індії, коли у них під самим носом багатий, урожайний Сибір?..

— О, о! — натягнули вуха й шиї політики на високих стільцях сидячі.

— Так, панове, тут іде про бути або не бути білої раси! А чому Нікіта зробився тихий та покійний, мов ягня, чому шукає пакту неагресії з Америкою чому їде з „прийдіте-поклонімось" до Тіта?.. Нині їде до Тіта, завтра поїде до генералісимуса Франка, згадаєте моє слово! Він знає, що робить: монтує спільний бльок білих народів проти жовтої небезпеки.

— То добре, — підсміхнувся скептично пан магістер, — ви кажете, що Нікіта знає, що робить, і я з вами згідний в цьому випадку. Але чи знає пан Кеннеді, що він робить, коли пактує з таким вовком у ягнячій шкурі, як Хрущов?

— Напевно знає, колего, хоч і не має на це апробати вашого політбюра, — відгризнувся пан меценас. — Це ясне, як сонце, що з моментом, коли червоний Китай завоював би совєтську воєнну індустрію за Уралом — Америка може підняти руки вгору і сказати „пас". Китайський людський муравельник плюс совєтський нуклеарний арсенал — це заглада Европи й Америки, прошу панів!

В барі настала така тиша, що чути було, як під портретом маршалка Василя Мудрого, роботи Єка, хтось з політиків уже вспів захропіти.

— В пророцтвах Нострадамуса, — продовжував пан меценас, — написано, що під кінець цього тисячоріччя жовта навала перекотиться через Урал і залле Европу від Туреччини по Норвегію, але десь тут, на цій лінії, заломиться похід нового Джінґісхана і прийде йому капут. Як придивитись до мапи, прошу панів, то виходить, що жовтий дракон зломить собі шию якраз на території України... Значить, наша батьківщина стане ще раз може востаннє в історії, боєвищем за життя або смерть всього, можна сказати, культурного людства. Що з нашої коханої України залишиться після такої війни, про це я не хотів би в цю хвилину мислити, волію краще, якщо немає з а перечень, вихилити ще склянчину „Гайнікера".

Я вертався того вечора з клюбу „Лиса Микити" під настроєм пророцтва Нострадамуса і коментарів пана меценаса, не лише з важкою головою, але й з важким серцем. По дорозі вступив до свого сусіда, містера Вінґа, відібрати сорочки з його „льондри"... Це увійшло в звичай, що кожного разу містер Вінґ любив трошки присмалити котрусь з моїх сорочок, але такі дрібниці ніколи не бували причиною непорозумінь між нами обома. Цим разом, побачивши присмалений ковнірець нової сорочки, я, несподівано для себе самого, скипів і скочив на симпатичного китайця „з писком!" І в цю мить зрозумів: війна білої раси з жовтою — почалася!

Ікер

● **Польський кардинал Стефан Вишинський** — виголосив промову до 50 000 вірних, зібраних на Ясній Горі в Ченстохові, і таврував останню заяву польських комуністичних правителів, що вони, — мовляв, — не можуть „співіснувати" в ідеологічній ділянці, розуміючи під цим непримиренність комуністичної доктрини.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СЕРЕДА, 11-го ВЕРЕСНЯ 1963 р.:

НЮ ЙОРК, Н. Й. Управа Товариств „Свобода", 194-го Відділу УНСоюзу повідомляє своїх членів, що чергові чвертьрічні збори Товариства відбудуться в середу, 11 вересня ц. р. в приміщенні „Самопомочі", при 98 Друга Аве. в Ню Йорку (коло 6 вул.). На порядку нарад звідомлення з праці, плянування нової і зокрема познакомлення членів і гостей з новою акцидентовою грамотою УНСоюзу, як засобом доцільного збільшення свого забезпечення. Тому всі члени Товариства повинні на ці збори прибути та привести зі собою своїх приятелів і знайомих. Початок о год. 7-ій вечора. — Управа.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Замість квітів на могилу бл. п. о. ПЕТРА ГАРАСИМЧУКА складає 15 долярів на Фонд Катедри Українознавства
ЕМІЛІЯ КОЗІЦЬКА з Родиною

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІСНИКІВ ОБУЛІД

Повідомляє своє Членство і все Українське Громадянство, що 28-го серпня ц. р. помер у Відні на 81-му році трудолюбивого життя,

ПОЧЕСНИЙ ЧЛЕН ОБУЛІД-у, СЕНЬЙОР ЛІСІВНИК,

†

Проф. інж. ВСЕВОЛОД ЛЕВИЦЬКИЙ

Начальник департаменту лісівництва в Державному секретаріяті земельних справ ЗУНР, професор Львівської Політехніки, декан на Таємній Українській Техніці у Львові, інспектор Митрополичих Лісів, інспектор Державних Лісів у Львові та інспектор Лісового Міністерства у Відні.

Похорон відбувся 2-го вересня ц. р. у Відні.

Нехай легкою буде Йому чужа земля!

УПРАВА ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ЛІСНИКІВ

ПРАЦЯ
HELP WANTED FEMALE

НА ПОСТІЙНУ ПРАЦЮ, ЧЕРЕЗ ЦІЛИЙ РІК ПОТРІБНО
ПРИБИРАЛЬНИЦІ і КЕЛЬНЕРКИ
ГОЛОСИТИСЬ:
СОЮЗІВКА
Ukrainian National Ass'n Estate
KERHONKSON, N.Y.

ЖІНКА до провадження дому, добрі рекомендації, досвід. Мала родина з 4-ох осіб в Лонг Айленд. Добра платня. Телефонувати: (516) MA 6-1463

ГОСПОДИНЯ Спання на місці, досвід, відповідальність, приємний дім в Long Island, 2 дітей (teenagers) і мала дитина, добра платня, постійна праця, останні рекомендації. Телеф.: (516) MAnhasset 7-2934

ДО ВИНАЙМУ

BROOKLYN, Bushwick Section 4 кімнати, огрівання, гаряча вода, кахлева лазничка, доросл. Поміркований рент. Голоситись: 272 Wyckoff Ave., Brooklyn, N.Y. Пон. до П'ят. від 9 до 6 веч.

ПРАЦЯ
HELP WANTED MALE

Die Makers Drop Forge Hammer Operators
J. WISS & SONS CO.
33 Littleton Avenue
NEWARK, N.J.

MACHINE SHOP
DAY & NIGHT SHIFTS
MILLING MACHINE OPER.
1st Class
BOREMATIC OPER.
1st Class
HARDING CHUCKER
1st Class
GEAR HOBBERS
2nd Class
Excellent Salary and Benefits
Interviews 9-4 PM Mon. to Fri.
Lundy Electronics & Systems Inc.
Dumond Pl. off Glen-Head Rd.
Glen Head, L. I. OR 6-1440
An Equal Opportunity Employer

STATIONARY ENGINEER
N. Y. C. License
Постійна праця. Досвід при high pressure boilers. Приємна атмосфера праці, корисні бенефіти і платня. Голоситись особисто: 9 — 1 від пон. до п'ятниці.
Flower & Fifth Ave. Hospitals
5th Ave at 106 St. N. Y. C.
Equal Opportunity Employer

ДО ВИНАЙМУ

У БРУКЛИНІ біля Ботанічного Саду, апарт. 4½ кімнати, 3 кімн. і 2 кімн. до винайму, дешево. Добра комунікація, близько крамниць. Може бути помічником супера, сімейний або самітній.
PR 8-5965 або SO 8-9561
584 Lincoln Pl., Brooklyn, N.Y.

REAL ESTATE

UKRAINIAN REAL ESTATE, MIAMI, Fla.
Змучені холодною зимою? Чому не жити в чудовій сонячній Міямі, за допомогою купна дому або доходової посілості. Пишіть або телефонуйте до
Sonya Korol Brown Realtor
10618 N. E. 10th Place
Miami Shores, Florida
Tel.: PLaza 8-0649

Ozone Park
RADIO ESTATES
НОВИЙ 2-РОДИННИЙ ДІМ
- Мурований фронт
- 6 на 6
- 1½ лазн. кожний апарт.
- гараж
- 8 ft. підвалля
- легкі мортґ. сплати
- $36,500

Cross Bay Blvd., West on Pitkin Avenue — Model on Left.
EAGLE — Sales Agent VI 3-3202

НА ПРОДАЖ
Маємо багато бонгал, ресортів по низьких цінах в околиці Союзівки. За інформаціями:
Charles FREEDMAN
ACCORD, N.Y.
Kerhonkson 4731

ДІМ МУРОВАНИЙ
з старого каменя, 22 кім., 3 лазнички, сусідує з потоком — плавання, 64 акрів, велик. цементована стайня, 3 милі від Kingston. Відповідне на готель або приватну лічницю.
Chas. FREEDMAN Agency
Accord, N.Y.
Kerhonkson 4731

REGO PARK
Elliot Ave. Section. 1 род., 8 кім., злучений дім, викінчений підвал, легко перебудити на апарт. для професіонала. Багато особливостей. Треба оглянути. Близько комунікацій, склепів, шкіл. Our Lady of Hope. Досконале купно. Тел. власника: HI 6-3112

SERVICE

МАСАЖІ для МУЖЧИН
тільки в Менгетені.
Полішують циркуляцію, усмирюють біль, дуже відсвіжують, приємне почуття. В студіо Ню Йорк — $5.00, у вашому домі — $6.00. Масажі голови, електричні, подвійні масажі і масажі цілого тіла. Від 8 A.M. до 10 P.M.
S. Schlenoff (Lic. No. 87573)
AL 5-7029 If no ans. CH 36872

BUSINESS OPPORTUNITY

ГРОСЕРНЯ з влаштуваннями на гросерню і м'ясарню. Засн. 1928 р. Відпов. на делікатесен. Також 2 мур. будинки. Продасться разом або окремо. Бизнес дає $1200 тижнево. Досконала нагода. Оглянути. Тел. власника FL 9-6570

WATERFRONT BUSINESS, Long Island
Вара і ресторан Boat Marina апартаменти, всі кухонні влаштування, велике поле до паркування. Ціна на скорий продаж. Треба оглянути, щоб оцінити. Спішіть вже. Тел.: 516 GE 2-9264

FOR SALE

НА ПРОДАЖ
25 акрів землі, 2 пов. з цементових бльоків стодола і 2 пов. курник 24 × 50 з усіми вигодами, гаряча і холодна вода.
Також 2 пов. 10 кімнат. дім і 1-4 кім. катедж, 3 кім. катедж, 4 літні 2 кім. катеджі; басейн 20 × 38, 18" 6 ft глибокий; вицементовані спортові корти та багато інших додатків. Тільки 1½ милі від Союзівки.
A. FEINBERG & SONS
KERHONKSON
Ulster County, N.Y.
Tel.: Kerhonkson 3041

FOR SALE

ФАРМА
100 акрів або й більше, малий дім, гараж, ярина фарма, понад 40 р. на тім місці, потік переливає, можна загатити і зробити озеро та провадити літнисько. В сусідстві укр. родина. Продасться тільки через старість. Ціна $7,500. Писати:
I. R. Saunders
ATHENS, N.Y.

ФАРМА
12 м. від Saratoga Springs при добрій дорозі, 170 акрів, 40 акр. орної землі, решта ліс, тверде дерево, електрика, газ, телефон, хата 6 кімнат, олив. огрівання, джерельна вода, 20 пт. худоби, потік переплинає через фарму, великі провадив 42 роки, продає тільки з причини смерти кінні за половину ціни $7,000. По інформації писати:
Thomas SOKACH
RD 1
Middle Grove, N. Y.

РІЗНЕ

НОВИЙ І УЖИВАНИЙ ОДЯГ
відповідний на висилку до ЕВРОПИ.

Чол. убрання (уж.) від	$ 8.00
Чол. убран. (нові) від	15.00
Чол. плащі (уж.) від	8.00
Чол. плащі (нові) від	15.00
Жін. плащі (нові) від	10.00
Жін. дощевики (нові) від	6.90
Жін. суконки (шовк, вовна) від	3.00
Муж. 100 % вовняні штани (уживані) від	4.00

Szabadi de Lux
1575 3rd Avenue
(bet. 88th & 89th Streets)
NEW YORK CITY
TR 6-7460
Відкрито:
від 10:00 рано до 7:00 веч., від понед. до суботи вкл.

BUSINESS OPPORTUNITY

РЕСТОРАН і ТАВЕРНА Ulster Bay, L. I. — залишається повноваження з 4½ кімнат. Добре поставлений бизнес на 60 осіб. Продається тільки через недугу за $20,000. $300 рент. Parkway, продається також бизнес і помістя з втратою за $45,000. Досконале купно, оглянуте. Власник 516 WA 2-5955

ДЕЛІКАТЕСЕН, ГРОСЕРНЯ — БРОНКС
Велика наріжна крамниця, ідеальне для подружжя. Продаж імпортованих товарів. Засн. 20 років. Оборот $12-1500 тижнево. Можна побільшити. Продасться з уваги на другий бизнес. Ціна на скорий продаж. Телефон власника: ME 5-5049

ВИКІНЧУВАННЯ МЕБЛІВ
9000 ft, рент $275, даром огрівання, 2 Spray Booths, 3 Compressers, 8 Pressure Tanks. Many Windows, good & light. Продається тільки через старший вік. Досконале купно. Оглянуте, на скорий продаж $10,500. Тел.: RA 8-9021 or 516 AR 1-0590

ФАХОВА ВИРІБНЯ КАБІНЕТІВ
влаштування в кухні і лазничці. Також столярство — потрібно доброго партнера до бизнесу. Досконала нагода для відповідного мужчини. Не пропустіть нагоди, спішіть вже. Тел.: OL 1-1805

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

РІЗНЕ

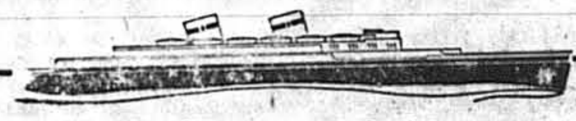

Іван ВУЙКІВ
Знана
УКРАЇНСЬКА ФУТРЯНА ФІРМА
виконує на замовлення НОВІ ФУТРА
переробляємо проходжені футра по найновіших фасонах.
Приймає футра на ПЕРЕХОВАННЯ-STORAGE
Відбір і доставка на місце.
J. WUJKIW, Inc.
MANUFACTURING FURRIER
111 E. 7th Street
New York 9, N. Y.
Tel.: SPring 7-8710

● Західно - німецький генерал Ганс Шпайдель, який впродовж останніх шістьох років був командантом сухопільних військ західньо-европейського блоку НАТО в центральній Европі і тепер має 66 років, перейшов на становище дорадника західньо-німецького уряду в справах НАТО.

RESORTS FOR SALE

KERHONKSON, N. Y.
Вдова продає з втратою 15-родинний ресорт, 2 і 3 кім. бонгали і апартаменти. Ввесь комфорт, касино, басейн. 13 акрів, близько Союзівки. Мусить продати. Тел.: (212) DI 6-1373

ТЕПЕР найліпший час відвідати своїх Кревних і Приятелів в Старому Краю.
M.S. BATORY
„Дешевий Сезон" відпливів до Гдині
З МОНТРЕАЛЮ 20-го ВЕРЕСНЯ, 16-го ЖОВТНЯ, 11-го* ЛИСТОПАДА.
З КВІБЕКУ 7-го* ГРУДНЯ.
* Зупиняється в Саутгемтоні.
Мінімум, в одну сторону до Гдині, Туристична кляса $226.
За резерваціями й інформаціями зайдіть до Вашого подорожного агента або
GDYNIA AMERICA LINE
220 BAY STREET TORONTO 1, CANADA

ВАКАЦІЇ

УВАГА! УВАГА!
Готель ЛЕКСІНГТОН
В ЧУДОВІЙ ГІРСЬКІЙ ОКОЛИЦІ над рікою СКЕГЕРІ
МАЄ
ЧИСТІ, ВИГІДНІ КІМНАТИ, БАРУ, РЕСТОРАН
З ДОБІРНИМИ ДОМАШНІМИ ХАРЧАМИ.
Є де розважитись і відпочити. — Для родин ціни обнижені.
Кожен є дорогим і бажаним гостем.
Пишіть, або телефонуйте на адресу:
HOTEL LEXINGTON in the CATSKILLS
Lexington, Green County, N. Y. Tel.: Lexington 2941
Власники А. & M. SHUMYLO

ЯКЩО ВИ ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ СВОЮ
ПАЧКУ—ДАРУНОК ДО СССР
АБО ЗАМОВИТИ ДЛЯ СВОЇХ РІДНИХ ТОВАРІ СОВЕТСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ (так як: автомобілі, машини до шиття, ровери і т. д.) ЗВЕРТАЙТЕСЯ ДО НАЙСТАРШОЇ І НАЙБІЛЬ ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ФІРМИ
з 30 літньою практикою.
ПРИХОДЬТЕ АБО ПИШІТЬ ДО ОДНОГО З НАШИХ ВІДДІЛІВ В БІЛЬШИХ МІСТАХ АБО ДО НАШОГО ГОЛОВНОГО БЮРА:
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
716 Walnut Street
Philadelphia 6, Pa.
WA 5-3455

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: GR 3-3550, New York City
НАЙБІЛЬШИЙ СКЛАД ШКІЛЬНИХ КНИЖОК має АРКА. (Каталог даром).

ВИСИЛКОВЕ БЮРО
Roman Parcel Service
141 2nd Ave., New York City
Tel.: GR 5-7430
— висилає —
ПАЧКИ з ОДЯГОМ і ХАРЧЕВІ
На складі всі потрібні товарі по низьких цінах.

НАУКА — ЛЕКЦІЇ

Не продаємо — ми вчимо
САЛЬОНОВИЙ ТАНОК.
● БЕЗ КОНТРАКТУ ●
MURRAY KOSSOVER
School of Dancing
Відкр. 12-10, Суб. 12-5
MU 6-3543
HOTEL BRESLIN
B'way при 29 вулиці
Вповні охолоджено

LABOR TEMPLE ENGLISH CLASSES
Денні й вечірні класи для
ПОЧАТКІВЦІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ
Обмеження в середніх і вищих курсах. Поміркованні оплати. Модерні методи. Осіння реєстрація вівторок і середа 17 і 18 вересня, 10 рано до 12 полудня, 4 — 7 веч.
242 East 14th Street
New York 3, N.Y.
AL 4-0107

ЗЕЛА, ЯКІ БУЛИ УЖИВАНІ ВІД ТИСЯЧУ РОКІВ І ПРИНОСИЛИ ПОЛЕГШУ ПРИ БАГАТЬОХ НЕДОМАГАННЯХ
ПОРУЧАЄМО ТАКІ:
На ревматизм — Elde Root 100 пігулок — $4.00;
На болі нирок і міхура — Hebkaps, No. 85 — 100 пігулок — $4.00;
На високе тиснення крови — H.B.T. — 100 пігулок — $4.00;
На нерви — зелені пігулки No. 91 — 100 пігулок — $4.00;
При „зміні життя" — Hot Flashes Corn Seal Compound пігулки, 100 — $4.50;
При запаленні жовчевого міхура — GBT пігулки — 100 — $4.00;
При болячках шлунка Ulceri-ne — сконцентрований екстракт зел — 1½-місячне лічення — $6.50.
KIEHL PHARMACY, Inc.
заснована 1851.
Chemists and Druggists
109 3rd Avenue
поміж 13-ою і 14-ою вул.
NEW YORK, N. Y.

FUNERAL DIRECTORS

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга ЩИРА і ЧЕСНА
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, N. J.
IRVINGTON, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
Completely AIR CONDITIONED
Займається ПОХОРОНАМИ в СТЕЙТІ NEW JERSEY.
Ціни приступні для всіх. Обслуга чесна й найкраща. У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
(cor. Warren Street)
JERSEY CITY 2, N. J.
Te.: HEnderson 4-5131

Theodore WOLINNIN, Inc.
Директор Похоронного Заведення
123 East 7th Street
NEW YORK, N. Y. (9)
Tel.: GR 5-1437
СОЛІДНА ОБСЛУГА.

Peter Jarema
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

ПОТРІБНІ КОЛИШНІ ВОЯКИ СОВЄТСЬКОЇ АРМІЇ

УЧАСНИКІВ БОЇВ З ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ ПРОТИ НІМЦІВ — ДЛЯ ПРОГРАМИ ДОКУМЕНТАРНОГО ТЕЛЕВІЗІЙНОГО ФІЛЬМУ.

Особи, які служили, як члени совєтської армії у другій світовій війні у таких кампаніях:

СТАЛІНГРАД — листопад і грудень 1942 і січень 1943 під час облоги й остаточної програ Шостої німецької армії під Сталінградом.

УПАДОК БЕРЛІНА — ті колишні совєтські вояки, які брали участь у здобутті Берліна в 1945 р.

До всіх тих осіб будуть ставитись прихильно і об'єктивно при висвітлюванні їхніх оповідань про ці великі історичні моменти. Зацікавлені особи будуть даскаві зголоситись:

Mr. STANLEY OLSEN
SHERMAN GRINBERG FILM LIBRARIES
1442 North Beachwood Drive — Hollywood 28, California

НЮЙОРКСЬКА ПРОВІДНА КРАМНИЦЯ КОВБАС на німецькі спеціальності
SCHALLER & WEBER
— ДІМ ЯКОСТЕЙ —
● РІЗНІ М'ЯСНІ ВИРОБИ, СВІЖЕ М'ЯСО ДО ВАРЕННЯ І ПЕЧЕННЯ ●
● КОВБАСКИ ● ШИНКИ ●
6 ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ ВЕЛИКИХ КРАМНИЦЬ 6
In NEW YORK: 1654 2nd Avenue (85-86 Sts.) — TR 9-3047
In RIDGEWOOD: ...... 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
In ASTORIA: .... 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
In HEMPSTEAD: .... 310 Front Street — IV 3-5540
In FLUSHING: .... 41-06 Main Street — HI 5-2552
In JACKSON HEIGHTS: ... 82-10 37th Avenue — DE 5-1154

Ощадність — це основа добробуту
ПЛАТИМО ЗА ОЩАДНОСТІ **4¼%** РІЧНО ПЛАТНЕ ДВА РАЗИ В РІК
Кожне щадниче конто обезпечене до $10,000 Федеральною Агенцією.
ЩАДІТЬ ПО МОДЕРНОМУ — ЩАДІТЬ ЧЕРЕЗ ПОШТУ
● Оплачуємо кошти пересилки ●
ЩАДІТЬ В УКРАЇНСЬКІЙ ЩАДНИЦІ
The Parma Savings Co.
в КЛІВЛЕНДІ, Огайо
— Основана 1915 р. —
ЦЕНТРАЛЯ:
5839 Ridge Road, CLEVELAND 29 (Parma), Ohio
Tel.: 884-8700

УКРАЇНСЬКА ФІЛІЯ:	РОЯЛТОНСЬКА ФІЛІЯ:
2190 Professor Street	6465 Royalton Road
CLEVELAND 13, Ohio	NORTH ROYALTON, 33, Ohio
Tel.: 771-3627	Tel.: 237-5636

PACKAGES SERVICE

Увага! ФІРМА Увага!
PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.
Main Office:
1530 BEDFORD AVENUE, BROOKLYN 16, N. Y.
Tel.: IN 7-5522
приймає замовлення, на основі укладеного нами з Всесоюзною Зовнішньо-торговельною Конторою „Внешпосилторг" договору, на ПОДАРУНКИ від американських громадян на совєтські, високої якости товари, з доручениям їх без мита і яких-небудь інших доплат для рідних, які живуть в Совєтському Союзі.
ВЕЛИКИЙ ВИБІР ТОВАРІВ ВКЛЮЧАЄ:
- АВТА
- МОТОЦИКЛІ
- РОВЕРИ
- ТЕЛЕВІЗІЇ
- ХОЛОДІЛЬНИКИ
- РАДІО-АПАРАТИ
- МАШИНИ ДО ШИТТЯ
- ФОТО-АПАРАТИ
- ГОДИННИКИ
- АКОРДЕОНИ і т. п.

Достава товарів гарантована на час від 5 до 40 днів, залежно від роду дарунка.
Звертайтеся до головного бюра письменно або телефоном з проханням надіслати КАТАЛОГ РЕЧЕЙ, які можна замовити безпосередньо.
PACKAGE EXPRESS and TRAVEL AGENCY

REAL ESTATE

АКРИ ВИСОКО СУХО $749 за акр
Акуратно поміж New Sunrise Highway Extension і New York to Riverhead Expressway.
Недалеко нова фабрика для шукаючих праці. Висока потенціяльна вартість ґрунтів на Лонг Айленді вказує відразу купцеві, що варта інвестувати туди таку низьку ціну. Земля, яку ми продали 5 років тому, за $99 за акр, коштує тепер по $3,000 за акр. Хто був би тоді в це повірив? Хай Ваші гроші ростуть в розвиваючімся Лонг Айленді. Не пропустіть цієї золотої нагоди. ІНВЕСТУЙТЕ НЕГАЙНО!
$49 ЗГОРИ — по $10 МІСЯЧНО
Land Offices, 729 Jericho Turnpike, Route 25, Three miles past Smithtown, and 2950 Jericho Turnpike, Route 25, 1 миля на схід від Smithtown By-pass, and 376 Jericho Turnpike, (Route 25), Selden. Спішіть, бюро відкрите кожного дня, включно неділі. Понад 50 років в земельному бизнесі.
K. H. LEEDS, LAKE RONKONKOMA, L. I.

COSMOS PARCELS EXPRESS Corp.
(LICENSED by VNESHPOSILTORGH)
Ввічливо повідомляємо всіх наших давніх клієнтів і багато нових, що тепер висилають через нашу фірму, що достава пакунків до СССР продовжується.
Маємо уповноваження ВНЕШПОСИЛТОРГУ продовжувати ВИСИЛКУ ПАКУНКІВ, за які ми гарантуємо доставу і то дуже СКОРО.
Всі наші ВІДДІЛИ мають великий ВИБІР ТОВАРІВ (текстильні, шкіра і т. д.), по дуже сприятливих цінах. Наші відділи, подані внизу, дають найліпшу обслугу та спеціальну увагу до кожного клієнта.

NEW YORK 3, N. Y. — 39 Second Ave.	AL 4-5456
NEW YORK 11, N. — 135 — W. 14th St.	CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Ave.	EV 4-4952
BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Ave.	DI 5-8808
ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street	CH 9-6245
BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue	LI 2-1767
SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway	268-0068
BUFFALO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue	TL 6-2674
CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Ave.	BR 8-6966
CHICAGO 8, Ill. — 3212 S. Halsted Street	WA 5-2737
CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road	TO 1-1068
DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue	VI 1-5355
GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St. N. W.	OL 8-2256
HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau	TO 7-1575
HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Ave.	Tel.: 233-8030 246-0215
IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave.	ES 2-4685
LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd.	AN 1-2994
LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street	FO 3-8569
NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Ave.	BI 3-1797
NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave.	LO 2-1446
PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street	MU 4-4619
PASSAIC, N. J. — 176 Market Street	GR 2-6387
PHILADELPHIA 23, Pa. — 530 W. Girard Ave.	PO 5-5892
PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson St.	HU 1-2750
SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street	FI 6-1571
WATERBURY, Conn. — 6 John Street	PL 6-6766
WORCESTER, Mass. — 174 Millbury St.	SW 8-2868
YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 — 5th Avenue	RI 3-0440
YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Avenue	GR 6-2781